

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

Kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

100 szavas hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

A budapest—fiumei második utvonál.

Irta: Polónyi Manó, máv. főellenőr.
IV.

3. Az „Adria” gyorsjáratu hűtőkamrás hajóin továbbítandó romlandó élvezeti cikkekre Fiume—Londoni, Fiume—Hamburgi s egyéb fő kikötő állomásokra oly *mérsékelt viteldíjak állítanak fel, hogy a külállomásokkal a versenyt a külföldi fogyasztó piacokon bátran felvehesük.* Figyelembe veendő itt az Egyesült-Államok hasonló élvezeti cikkei után tennálló londoni s hamburgi díjtételek, amelyek főleg rendkívüli olcsóságuknál fogva szorítják le a londoni piacról az európai hasonlótermékeket. Eddigélé a német és angol piac általunk azért nem volt dominálható, mert bármily olcsón szerzi is be a termelőtől a kereskedő az anyagot, annak ára a német vámilletékek s a magas vasuti szállítási díjtételekkel felszaporodva, a külföldön oly magasra rug tel, hogy főleg a canadai importtal nem képes felvenni a versenyt. A Fiume—Londoni, vagy más kikötőbe a díjtétel tehát oly alacsonyan kell hogy megszabassék, hogy általa ez a lényeges differentia elenyésztesse legyen. Ennélfogva a kereskedelmi m. kir. kormány gyakoroljon befolyást a tengeri díjtételekre s a subventionálás egyik alapfeltételül ezt kösse ki.

4. A m. kir. államvasutak hozzanak forgalomba megfelelő mennyiségű vasuti hűtőkocsit, illetve azok egy részét adják bérebe nagyszállítóknak, valamint a hűtő-központoknak.

5. Az összes romlandó élvezeti cikkekre az összes hazai vasutakon egységes áruosztályozás hozandó be, illetve valamennyi romlandó élvezeti cikk egy és ugyanazon osztályba sorozandó s a díjszámítás alapjául is természetesen a súlyegység veendő. Ezen cikkekre a legmegengedhetőbb díjkedvezmény lenne alkalmazandó. Minden romlandó élvezeti cikk — az ez idő szerinti A) osztályba lenne sorozandó, tekintet nélkül a súlymennyiségre, legyen az darab- vagy kocsiakomány, akár gyors- vagy teheráru.

6. A vidéki hűtőállomásokról a budapesti hűtő-központokba, vagy innen a fiumei közraktárakba címzett s hűtőkocsikban, mint kocsiakomány továbbítandó romlandó élvezeti cikk szállítványok után az A) osztály díjtételei 25 százalékkal mérsékelve alkalmazandók.

7. Az összes romlandó élvezeti cikkekre meg kell szüntetni az *irányítási kénysért*, ezen cikkek csak a legrövidebb vagy leggyorsabb menetirányon át legyenek továbbíthatók s teljesen figyelmen kívül lennének hagyandók az irányítási szabályzatok. Ez a reciprocitás elvének alapulvétele mellett az összes hazai vasutakon s lehetőleg a külföldi vasutakon is keresztülvendő volna. Minden állam érdekelve van az iránt, hogy akár importál, akár exportál romlandó élvezeti cikket, hogy az romlatlanul kerüljön a fogyasztó kezébe s így e téren nem lesz nehéz megegyezésre jutni.

8. A szárazföldi továbbításnál Ausztrián át Németországba s Angliába továbbítandó összes élvezeti cikkeinkre ugyancsak *egységes és közvetlen díjtételek* volnának a fogyasztó állomások főbb állomásaira létesítendő, minden átrovatolás nélkül. Így pl. *Budapest—londoni* díjtétel az egyezményes vasutak utólagos leszámítása mellett.

9. *Közvetlen hűtőkocsikkal közlekedő vonatok* forgalomba hozatala a leggyorsabb menetrenddel Ausztrián át Németországba és *Budapestről Fiuméba.*

10. Hiteinyújtás céljából, illetve a kiviteli kereskedelem leghatásosabb előmozdítására szervezendőnek tartok egy *Országos Kiviteli Leszámítolóbank*-intézményt, mely a központi hűtők szállítványaira, a feladási bevény alapján, megfelelő előlegeket adna, illetve az utánvételi összegeket finanszírozná.

11. Kereskedelmi ügynökségek létesítendő a fogyasztó államok főbb piacain. Ezek a kereskedelmi és földmívelési minisztériumok külföldi szaktudósítói intézményével kapcsolatba hozandók, illetve utóbbiak előbbiekkel kiegészítendőek volnának. A fogyasztó államok főbb piacain megjelenő nevezetesebb lapokban ezen ügynökségek tevékeny közlése mellett hirdetések, szakközlemények hazai termékeink minőségéről, mikénti hozzáférhetőségéről, a szállítási módokról, a megrendelések hová-intézéséről, a szavatosságról, a visszaélések megtorlásáról s így a teljes megbízhatóságról, hogy a hazánkból megrendelt termékek a megrendelés feltételeihez mérten fognak effectualtani s hogy ezen ügynökségek vannak felhatalmazva az esetleges visszaéléseket megállapítani s a vevőnek teljes kárpótlást s elégtelt szolgáltatni. Természetes, hogy az ügynökségek erre vonatkozó kiadásai költségvetésileg fedezendőek lesznek.

12. A vámhatár-állomásokon leendő leggyorsabb kezelést s okmányzavarok vagy egyéb nehézségek rendezését elősegítendő, a központi hűtő-központok tartoznak megbízottakat állandóan kirendelni, kik úgy a hűtők, mint a hazai szállítók érdekeit megvédeni hivatvák.

13. Felügyeleti kormányközeg kirendelése a Budapest és fiumei hűtő-központokhoz az ellenőrzés hathatós gyakorlása feltétlenül szükséges. A bevallásnak nem megfelelő s a megrendelő érdekeit sértő szállítványok továbbítása megakadályozandó. A visszaélések megtorlására szigorú törvényt kell alkalmazni. Csak a legszigorubb intézkedésekkel leszünk képesek a külföld bizalmát élvezeti cikkeink részére megnyerni és megtartani is. Az amerikai hustrust-panama most napfényre került visszaéléseit nálunk már csirájában kell elfojtani, mert ilyesmi évekre kiterjedőleg megakasztja élvezeti cikkeink kiviteli forgalmát.

14. Az állattenyésztés fokozása s a nagybani termelés előmozdításának érdekében a földmívelési m. kir. kormány hasonn oda, hogy a legelőket feltérse s felszántásának végeztetését s hogy ilyenek a jövőre nézve újból mind nagyobb kiterjedésben létesíttessenek. Fel kell világosítani a népet a kormány állattenyésztési szakközvegi révén, hogy legelőket nélkül sem baromfi, sem apró, sem nagy jószág nagyobb mérvben nem szaporítható s amennyiben a közeli jövőben az állattenyésztés fogja a mezőgazdálkodás egyik alapját képezni, a legelőket legfontosabb szerepet fognak játszani.

15. A mezőgazdálkodás belterjesebb üzése, főleg a kisgazdánál s a kisbirtokos osztálynál elengedhetlen követelmény. Nálunk, hogy egy földmivelő család létfenntartása szükségleteit megtalálja, legalább 24 holdnyi búzatermő földre van szüksége, míg egy bolgár kertész-kedő család 3—4 holdnyi ilyen területtel beéri. Mily óriási különbség a földterület nagysága között! Így aránylag 6—8 család élhetne

a 24 holdnyi területen, hol ma 1 család tengődik. Ez csak egy példa. Kecskeméten például akárhány család van, mely 3—4 holdas területen szőlő- és gyümölcsstermelést üzve, a mellett baromfityénnyéssel is foglalkozva, létfenntartási szükségleteire fedezetet talál. Az egyoldalu gazdálkodás igen nagy rizikóval jár s ha nem üt be, ahogy a gondozója reménytelenül várja, beköszönt a nyomor és szenvedés, mi igen sok bajnak s a tömérdek kivándorlásnak fő kuforrása szokott lenni. Ki kell tanítani a népet a kistelken üzendő okszerű gazdálkodásra s rá kell mutatni arra, hogy legjobban megtalálja a számadását, ha az állattenyésztésre fekteti a főszűlyt, mert ezek produktumain mindig s minden időben tudhat s ha itt azt az anyagot termeli, mely keletőbb s nagyobb értéket képvisel, még nagyobb jövedelme lehet. Egy 5 holdas telken tehenet, sertést s baromfit tarthat s az azok részére szükségelt eleséget is termelheti, családja konyhai szükségletét is előállíthatja s az állattenyésztésből nyert többletet készpénzre felváltva, egyéb célra fordíthatja. A telepítések és parcellázások alkalmával erre nagy súly fektetendő s a nép ez irányban is alaposan felvilágosítandó lenne.

16. A versenyben a legerősebb fegyver annak a kezében van, ki a fogyasztó-piacz kívánalmaihoz leginkább alkalmazkodik. Ilyetén nagy súlyt kell fektetni a megfelelő anyag kiválasztására is, tehát csak oly anyagot termeljünk, mely a kiviteli kereskedelemben elsőrendű és nagyobb értékű. Például baromfinál a husqualitáson kívül a tojásé és a toll színére is figyelem fordítandó, amennyiben külföldön főleg Németországban es Angliában előnyt adnak a fehér husnak, a barna héju tojásnak és a fehér tollnak, mi természetesebb hát, hogy sokkal hasznosabb és biztosabb, ha fehér tollu, fehér husu és barna héju tojást rakó tyukfélétet s amennyiben a fehér toll után, mint legértékesebb, a sárga toll következik, tehát a fehér tyukféléken kívül sárga tolluakat is tenyészünk, a fehér hus és barna héju tojás mellett. Ugyancsak e czímen előny nyújtandó a fehér tollu vízi szárnyasoknak és a fehér pulykákknak, meg a fehér gyöngytyukféléknek is. A pulykánál nem csupán a tollra kell figyelemmel lennünk, hanem főleg az angol piacz kívánalmaira, mert ott nagyobb testű fekete vagy bronzpulykák is igen kelendősek. A fehér pulykának azonban az u. n. fehér marabu tolla rendkívül értékes, ára 3000—8000 korona közt váltakozik, míg a feketeé már csak 300—600 korona. A fehér tyuktoll ára 220—240 korona, a sárgaé 70—80 korona, a tarkaé 30—50 korona; a fehér kacsatoll 360—440 korona, a tarkaé 200—250 korona; a fehér ludtoll 320—600 korona, a tarkaé 200—250 korona s így tovább. Ha ezeket figyelembe vesszük, akkor még a *legkonokabb kételkedőnek is be kell látnia, hogy az állattenyésztés üzése annál nagyobb haszonnal jár, minél megfelelőbb anyaggal üzzük azt.* Így nagyon is érthető, hogy a mi tollkivitelünk évente összevissza 11 millió koronában ki van merítve, míg Chinának csupán csak a kacsatollból van 80 millió márká átlagos évi kivitele s Szerbiának a ludtoll után 20 millió márkás kivitele.

Ha a többi apró és nagy jószágnál a hasonló előnyöket figyelembe vesszük, úgy az állattenyésztést is a legbelterjesebben üzve, nemcsak nagyobb jövedelemnek nézünk elébe,

hanem elsőrendű versenyképes anyagunkkal állandó vevőnek fogjuk a vámkülföldet a magunk részére biztosítani s meg is tartani.

17. A földművelésügyi m. kir. kormány át van hatva ama tudattól, hogy az állattenyésztés terén sok tennivalója van még hátra s nagyobbára rá is lépett a helyes utra, áldoz is évente költségvetése keretében bizonyos összegeket az átalakítás nagy munkájának előmozdítására, de ha van is ennek az eredményben már némi látszata ahhoz, hogy a látszat országszerte is nyilvánvaló legyen, mindez végképp elégtelen. Magára a baromfi-tenyésztési actióra évente mind nagyobb összegeket fordít a földművelésügyi tárca; a legnagyobb összeget 1906-ban érte el, midőn körülbelül 100,000 koronát áldozott e célra. Ezek az apró feljavítások hasznára vannak ugyan az országnak, mert határozottan javulást idéznek elő, de tekintettel arra, hogy e terén a külállamok kormányai óriási összegeket álldoznak, — Amerika, Dánia, Oroszország stb. milliók erejéig járulnak a kiviteli actió forszírozásához, — igen féltő, hogy ha továbbra is kanalankint fogjuk ezt az orvosságot szedni s átalakítási actionkat évről-évre csak néhány ezer koronával előbbre vinni, le fogunk késni a vásárról, mert akkor a versenyző külállamok befejezett actiójával szemben állva, tehetetlenek leszünk.

Ezek volna az általánosságban romlandó élvezeti cikkek nagyban termelése és értékesítése érdekében tett észrevételeim, s amint az előadottakból is láthatni, legnagyobb szerep jutandó a *Budapest—Fiumei II-ik utvonálnak*, mert ez a sokkal olcsóbb vízi utra fogja terelni kiviteli cikkek mindazon értékesíthető tömegeit, melyeken máskülönben egy a hazai, mint a külföldi vasutak drága szállítási módzatai mellett csak nagynehezen s kevesebb haszonnal tudunk tudni. Ilyetén *Fiume* birtoklása és továbbfejlesztése a haza minden polgárának szent kötelessége. *Fiumét* kivitelünk szempontjából épp úgy kell dédelgetnünk, akár *Budapestet* s így nem szabad megtérnünk, hogy ott a magyar állam érdeke bármily irányban is háttérbe szoruljon. *Fiume* az egyetlen nebensvirágunk, amelyet folyton ápolnunk kell s amelytől távol kell tartanunk minden idegen befolyást. *Fiume* tehát a magyar haza ép testének egyik működő szerve, ha ezt amputálni engednők, nem lennénk életképesek s északi határkapuink zártával nem tudnánk kijutni a tengerre, itt bennrekednénk mindenestől s akkor igazán megfulladnánk a saját asirunkban.

Egyedül szárazon nem fogunk boldogulni, csak a tenger nyújthatja nekünk azt, amit a szárazföld tőlünk megvonhat. *Fiumét*, ezt a kaput a magunk részére állandóan le kell foglalnunk, ezt pedig csak úgy tehetjük meg, ha ott mi vagyunk a háziur s a kapu kulcsa a mi zsebünkben van.

Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter ó exczellenciája a fiumei második vasutvonal propagálásával ugyanezt célozza, ezért örvendjünk mindannyian, hogy az újabb bekegyében ő, a magyar *Theseus* tartja kezében *Ariadne* fonalát, melylyel minket „*Fiumén át*” jelszavával kivezetni igyekszik ama labirintusból, melyben az osztrák *Minotaurus* tőlünk már annyi áldozatot szedett.

Ha most, ezen alkalommal, midőn kormányunk élen a pénzügy, a kereskedelem és a mezőgazdaság legkimagaslóbb egyéniségei ez a legtündöklőbb magyar triumvirátus: Wekerle, Kossuth és Darányi személyében a haza legnagyobb, legerdemdusabb s mindannyiunk által szívünk egész melegevel szeretett s nagyrabecsült vezérférfiai állanak, nem volna képesek ezt a kitűzött célunkat elérni, akkor később erről nem is álmodhatunk. Ujra elmondhatjuk tehát — itt az idő — most vagy soha!

**A szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon-száma : 224.**

LEGUJABB.

— *Táviratok és telefon-hírek.* —

A kolozsvári választás.

Kolozsvár, aug. 22. Kolozsvár első választókerületében ma folyt le a pótválasztás az augusztus 7-iki választás alkalmával legtöbb szavazatot kapott két függetlenségi jelölt: *Kecskeméthy István* és *Böhm Mihály* között. A választás késő este ért véget. Nagy izgatottság között már minden szavazó és a választási bizottság tagjai is leszavaztak: ekkor úgy *Kecskeméthy Istvánnak*, mint *Böhm Mihálynak* egyenlően 720 szavazata volt. Erre *Csikmantóry Ottó* dr. választási elnök leszavazott *Kecskeméthy Istvánra*, aki így egy szavazatlóbbssággal a kolozsvári első választókerület országgyűlési képviselője lett.

A Jekelfalussy-Kovács-ügy.

Budapest, aug. 22. Mint ismeretes, *Kovács Györgynek*, *Jekelfalussy Lajos* honvédelmi miniszter volt ispánjának ügyvédje, *Csanády Pál*, bűnvádi feljelentést is tett *Jekelfalussy* ellen. A budapesti ügyészség a *komáromi törvényszéket* mondta ki illetékesnek ez ügy tárgyalására.

Tömeges kihívás egy hirlapi ozikk miatt.

Budapest, aug. 22. A vasárnap-i cikke miatt tömegesen provokált *Zsedényi Aladár* segédei az ellenfelek segédeivel ma több ízben tanácskoztak. Valószínű, hogy a párbaj súlyos föltételek mellett holnap történik meg. Ma este elterjedt hírek szerint az első honvédegyalozzered egész tisztikara provokálni fogja *Zsedényi Aladárt*.

A valparaisói földrengés.

Valparaiso, aug. 22. A földrengés alkalmával több ezer ember vesztette életét. A becslések 2000 és 12.000 lélek közt váltakoznak. Valparaiso ugyszólván teljesen elpusztult.

Öngyilkos tanítónő.

Kecskemét, aug. 22. *Molnár József* kórházi gondnok Eszter nevű, feltűnően szép fiatal leánya, aki okleveles tanítónő, lakásán ismeretlen okból mellbe lötte magát. Haldokolva szállították a kórházba.

KÜLÖNFÉLE.

— **Személyi hír.** *Molnár Ákos* dr. országgyűlési képviselő, aki hosszabb utazást tett Angolországban a bor- és baromfi-export tanulmányozása érdekében, ma Fiuméba érkezett és a holnapi nap folyamán *Nákó Sándor* gróf kormányzónál fog tisztelegni.

— **Kinevezések.** A hivatalos lap jelentése szerint a kereskedelemügyi miniszter a fiumei tengerészeti hatóságnál *Schiefner Károly* számvizsgálót számtanácsossá *Battagliarini Rezső* számellenőrt számvizsgálóvá és *Várady Frigyes* statisztikai hivatali tisztet, a tengerészeti hatóság statisztikai osztályában, főtiszté nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Lendvay Dezső* fiumei állami polgári iskolai helyettes tanítót ugyanazon iskolához segédtanítóvá nevezte ki.

— **Választások a városnál.** A városi hatóságnál már készülődnek az ideai városi képviselőválasztásokra. A végleges hirdetéseket majd a lapokban és talragaszokon fogják közzétenni. Ez év végén a következő 28 városi képviselő mandátuma jár le: *Bacsics Péter*, *Bellen András* dr., *Bruss Hermann*, *Capudi Celso*, *Corosacz Ferencz*, *Derenzini Ferencz*, *Descovich Henrik*, *Dobrovich G. A.*, *Ellenz Antal*, *Gerbaz Hermann*, *Ghira Ferencz* dr., *Jelluscheg Ferencz*, *Jugo Antal*, *Luppis A. F.*, *Meynier Károly*, *Minach János*, *Mochovich Donát*, *Ossoinack János*, *Prodám János*, *Schindler Adolf*, *Schittar János*, *Sirola Albert*, *Sucich Iginio*, *Thierry Henrik* lovag, *Tomsich Lajos*, *Vio Ferencz* dr., *Windsoach Lipót* és *Zanella Rikárd*. Továbbá választás lesz az elhunyt *Benzan János* dr. és a leköszönt *Bandich János* helyébe is, tehát az 1907—1912-iki időszakra 28 és az 1907-1909-ki időszakra két képviselőt választanak. Az év végén lejár a polgármester és a két alpolgármester mandátuma is.

— **Térzene.** A 79. *Jellacsics-ezred* zenekara holnap, csütörtökön este 8 és fél órakerterzenét ad az *Adamich*-terén a következő programmal: 1. Egyiptomi induló, *Strauss*tól. 2. Nyitány „A fehér asszony” című operából, *Boitdientól*. 3. „Traumideale”; *Keringő Fucsktól*. 4. „Blütenkranz”; *keringő Schreinertől*. 5. Kórus és finálé az „Alvajáró” című operából; *Bellinitől*.

— **Uj honpolgárok.** *Atrich Mátyás* kocsis és *Benzar József* vasuti alkalmazott ma délelőtt 11 órakerterzenét tették le *Vio Ferencz* dr. polgármester kezébe a magyar államhonpolgári esküt.

A »Caronia« ujra Fiuméba jön.

A kivándorlókat szállító »Caronia« Cunard-gőzös, amely az idén januárban kikötőnkben járt, a jövő évi január hó 24-én ujra fölkeresi Fiumét. A »Caronia« azért jön évenként Fiuméba, mert a Cunard-társaság minden évben javításba küldi egy-egy hajóját és ilyenkor a hiányzó gőzöst a »Caronia« helyettesíti.

— **A »Sirio« hajótöröttjei Fiuméban.** A »Sirio« nevű olasz kivándorlóhajó katasztrófájával kapcsolatban annak idején megírtuk, hogy a kivándorlóhajó utasai közt hat vidékünkéről való ember utazott és pedig *Bubanj József* és *Péter*, *Cellen Bódog*, *Depeder Anzelm* és *Feruzics Lajos* portorói és *Tomic János* mejai illetőségű kivándorlók. Mind a hatan tegnap éjjel érkeztek a déli vasuton Fiuméba, hogy innen ki-ki haza menjen.

— **Megint czápa.** A Quarneróban már ismét mutatkoznak a czápak. *Veglia* és *Cherso* szigete között a napokban három megtermett czápat láttak, amelyek vígan uszkáltak Fiume felé. Élénk várakozással teinek el a halászok; nem csekély izgatottsággal várják-lesik a pillanatot, mikor a czápak kifeszített hálójukba kerülnek: kétszáz korona jutalomdíj egy czápaért, tekintélyes mellékjövedelem, különösen akkor, ha az ember halászáttal keresi a kényerét.

— **Igazgatósági ülés.** A Kereskedők és Iparosok Egyesületének igazgatósága holnap, csütörtökön este hat és fél órakerterzenét helyiségében ülést tart.

— **Uszó aknák.** A trieszti tengerészeti hatóság figyelmezteti a hajósokat, hogy Kelet-Ázsia vizein a japán-orosz háborúból megmaradt aknák uszkálnak. Nemcsak Csili-öbölben és Csingtau vidékén, hanem Japán nyugati partjai közelében és a *Fermosa*-szorosban is akadtak uszó aknákra. A keleti vizeken járó hajók kapitányait tehát óvatosságra intik.

„De la Ville“
Szálloda, Kávéház és Étterem.
Az átutazó
és a helybeli magyarság
találkozó helye.
A kávéházban
Piczi Sándor kaposvári cigányzenekara
ma és minden nap
NAGY HANGVERSENYT
tart.
Kőbányai és pilseni ösforrási sörkimérés.
Számos látogatást kér
Szentgyörgyi Ferencz,
a „De la Ville“ szálló, kávéház és étterem
tulajdonosa.

**Első fumei magyar
szobafestő és fénymázoló.**

Vállal minden e szakmába vágó
munkát a legjutányosabb árak mellett
Szigoru pontosság és kiváló szakértelem
A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Corsia Deák 34. sz., IV. em.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs-
keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség
fénykeményítő
tábláskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Használt és új
Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt
zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226. sz

Előfizetések és hirdetések
„A Tengerpart“
kiadóhivatalához
Adria Palota, Riva Szápáry
czimzendők.

Leder S. czipőüzlete
VIA GOVERNO 11 (Corso), A VINC. DE DOMINI-UTCA SARKÁN.
Nagy választéku, magyar gyártmányu legkitünőbb
férfi-, női- és gyermek czipők
minden árban.
Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul eszközöltetnek.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“
„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.
TELEFON 224.

SZÁLLIT
minden a nyomdászatba vágó munkát
gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

ESEGUIsce
prontamente con conoscenza del ramo ed
al più buon mercato ogni lavoro tipo-
litografico.

Hirdetések felvétetnek a
kiadóhivatalban.

Szabott árak.

V. E. & A. de ROSSI
Piazza delle Erbe 7. (Óváros.)
Többször kitüntetett czipőraktára.
Saját készítésü legkitünőbb
férfi-, női-, és gyermek czipők
minden árban.
Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul
eszközöltetnek.

Szabott árak.